

NYÍLTSAĞ SZAKÉRTELEM KISZÁMÍTHATÓSÁG

FIGYELEM!
KIÁBRÁNDÍTÓ TÉNYEKET
ES ADATOKAT TARTALMAZ.

KOVÁTS IMRE

független polgármesterjelölt

Villamos üzemvezetőként a Cukorgyárban tanultam tisztességet, egyenes beszédet. A Megyei Tanács közigazdászaként ismertem meg, mit jelent a közért dolgozni, városban, megyében gondolkodni.

A Cukorgyár első választott igazgatójaként meghatározó szerepem volt abban, hogy a megszüntetésre ítélt gyár ma az ország egyetlen működő cukorgyára. A Klíma-Vill Kft igazgatójaként tapasztaltam meg a vállalkozók életét.

Tizenkét éve vagyok önkormányzati képviselő.

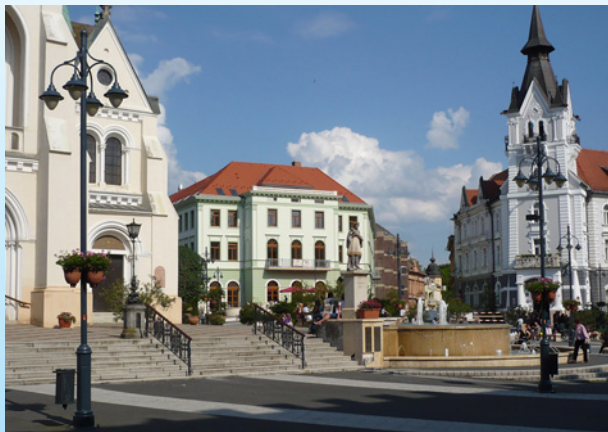
Életemben mindig központi helyet foglalt el sport. Első osztályú kosárlabdázó voltam. A nyolcvanas évek közepén jelentős szerepem volt kaposvári profi kosárlabda alapjainak megteremtésében.

Tisztelt Kaposváriak!

A városvezetéssel elégedetlen - praktikusan gondolkodó - kaposváriak közül többen megkérdezték: miért lenne jó nekünk, ha a jelenlegi kormány „színétől” eltérő, más polgármestert választanánk? A kérdés valóban kézenfekvő, mert sokak szerint a „színazonosság” sokat hozhat a konyhára”. Persze, ha ez igaz lenne, akkor Kaposvár adóssága a 2006. év végi, alig több mint 5 milliárdról nem nőtt volna négy év alatt több mint 30 milliárdra. Azaz, ha a város a fejlesztésekre nem kapott volna a központi (kormány, uniós) pénzt, akkor hitelre sem lett volna szükség.

Azért kell más polgármestert választani, mert aki előidézte a jelenlegi helyzetet, az már nem képes váltani, változtatni. Ha marad minden a régiben, Kaposvárnak esélye sincs a jelenlegi pénzügyi-gazdasági mélypontról kiemelkedni. A város gazdasági leszakadása tovább folytatódik. Ami igaz országos szinten, az igaz helyi szinten is: Kaposvár az adósságcsapdának a foglya, az adósság mocsarában fuldoklik évek óta. **Félrevezetés azt a látszatot kelteni, hogy a költségvetési egyensúlyt felrúgó fejlesztések a kaposvári emberek érdekét szolgálják.**

Én tudok változtatni. Ismerem az önkormányzat gazdálkodását, ismerem Kaposvár lehetőségeit és gazdasági vezetőként már több alkalommal bizonyítottam, hogy tudok gazdálkodni. Tudom, hogyan lehet a városüzemeltetés költségeit csökkenteni, a pénzügyi egyensúlyt megteremtteni. Tudom, hogyan lehet a kaposvári vállalkozások számára piacot biztosítani.

Nem vitatható, hogy az elmúlt tíz évben épült, szépült (fejlődött) Kaposvár. A belvárosra a messziről jött idegen okkal csodálkozik rá. Vitatható azonban a fejlődés iránya, és baj van az arányokkal is. Nem vitathatók a rövidlátó, „szavazatszerző” várospolitika eredményeként létrejött, egyre mélyülő pénzügyi-, gazdasági-, szociális feszültségek. Ezek forrása, hogy a városfejlesztés nem Kaposvár elfo-

gadott hosszú távú (aktualizált) városfejlesztési terve mentén történik. Az irányt a négyévenkénti politikai szempontok (mit érdemes ígérni), az ingatlan értékesítési lehetőségek, a mindenkori pályázati lehetőségek, a spontán jelentkező befektetői igények szabják meg.

A későn megkezdett, rosszul előkészített, jelentős késéssel befejeződő beruházások elképesztő többletköltséget jelentenek a városnak. A fejlesztések döntő többsége el-

képzeltetetlen mértékben növelik a városüzemeltetés költségét. A néhány jövedelemtermelő beruházás a gigantomania miatt tovább rontja a város pénzügyi helyzetét. A városvezetés az elmúlt tíz évben az új beruházások, a „minden hónapra egy szalagátvágás” bővületében él, miközben a meglévő értékek (önkormányzati intézmények, bérlakások, utak, járdák, stb.) megóvása, karbantartása, felújítása háttérbe szorul. A szökőkutak városában égbekiáltó különbségek alakultak ki: nincs pénz a WC nélküli, középkort

idéző önkormányzati bérlakások korszerűsítésére, de van pénz a belvárosi luxuslétesítmények-, márványburkolatú szökőkutak építésre.

A gazdasági növekedés és a munkahelyteremtés programját ígérték, miközben a város gazdasága alig fejlődik, a munkanélküliség folyamatosan nő, a kereseti különbségek tovább nőnek. A közbeszerzéseket a verseny korlátozása, a helyi vállalkozások kiszorítása jellemzi és a korrupció köde burkolja be. A város vezetése saját magáról állít ki bizonyítványt, amikor azt állítja, hogy „építőipari vállalkozásaink ereje ma még a nagyobb volumenű munkák fővállalkozói szerepvállalását nem teszi lehetővé.”

A „kaposvári modell” ellentmondásait hűen tükrözi a kormány egyik minisztere, Matolcsy György minapi kijelentése: „a szökőkutak nem hoznak létre munkahelyeket”. A”bajban adni kell és nem elvenni”, üres szlogen.

Tisztelt Kaposváriak!

Nem alkotok szavazatszerző, ígéretekkel teli programot. Nincs rá szükség. Az önkormányzatnak több, egymásra épülő, a város társadalmi, gazdasági életét átfogó terve van. Ezekben leírt – a társadalmi, gazdasági környezethez, a pénzügyi lehetőségekhez igazított - feladatok adják a következő évek munkáját.

Ugyanakkor fontosnak tartom, hogy a Kaposváriak megismerjék véleményemet a kaposváriak életét befolyásoló, a város fejlődését meghatározó legfontosabb feladatokról, megismerjék javaslataimat.

Vegyük sorba őket.

„Az önkormányzati megrendelések évente 10-12 milliárdos piacot jelentenek a vállalkozások számára. Legyen ez a piac a kaposvári vállalkozóké.”

Az elmúlt tizenöt évben tett javaslataim időtállóak: többek között javasoltam, a kaposvári vállalkozások előnyben részesítésének feltétele ne a kaposvári telephely megléte, hanem a kaposvári székhely legyen (ugyanis telephelyet Kaposváron több országos cég is létesített). Javasoltam, havonta legyen lehetőség számlabenyújtásra, valamint javasoltam azt is, hogy a fizetési határidő 8, 15, illetve 30 nap legyen. Javasoltam, hogy az ajánlatadás feltételeként a helyi vállalkozások adottságait is vegyék figyelembe, ne korlátozza az önkormányzat a versenyt az irreális feltételekkel. Javasoltam, a kaposvári vállalkozások gazdasági erőforrásait össze fogó konzorciumok megalakítását. Javasoltam, hogy a – foglalkoztatottság növelése, a kapacitások kihasználása érdekében is - vállalkozások munkaellátottsága éves szinten egyenletes legyen. Nem igaz, hogy a tanintézetekben csak a nyári tanítási szünetben van lehetőség felújítani. Nem igaz, hogy az út-, és járdafelújításokat csak ősszel lehet elvégezni.

A javaslatok megvalósításához a város vezetésének nem volt elég ereje.

Miközben erős kaposvári gazdaságot ígértek és gyakran hangoztatták, hogy az önkormányzati megrendelések 80-90%-át a kaposvári vállalkozások kapják, addig a közbeszerzési eljárások nyertesei között elvétve találni kaposvári céget. A kaposvári építőipari piacot egy évtizede - Vegyész Rt, Kipszer Rt, Hérosz Rt, Hódút Kft, Aquaplus Rt, OTP Ingatlan Rt és a ZÁÉV Rt, ALBALUX Rt, Vill-Kor Kft, - nagyrészt táskás cégek uralják.

A Közbeszerzési Tanács adatai szerint 2006. és 2009. első negyedéve között Kaposvár önkormányzata által kiírt, közel 11 milliárd értékű közbeszerzések 18%-át nyerték helyi vállalkozások. Ehhez a nem túl szívdéítő arányhoz képest 2009-ben tovább romlott a helyzet: a banki szolgáltatásokat figyelmen kívül hagyva, **közel 7,3 milliárd értékű eredményes közbeszerzésből alig 380 millió forint értékű (7%) megrendelést nyertek a kaposvári vállalkozók.** A helyzet 2010-ben sem változott: a nagyobb munkákban – a Vásárcsarnok az AGÓRA (Együd Művelődési Ház) kivitelezésében a helyi vállalkozók továbbra is a kiszolgáltatott alvállalkozó szerepet kapják.

A SÁÉV megszűnése óta a **legtragikusabb bukás**: a város legnagyobb építési vállalkozása, a fürdő rekonstrukcióján dolgozó – és közvetlenül vagy közvetve családok százainak megélhetést biztosító - ETALON Kft-t „padlóra küldték” az irracionális önkormányzati pénzügyi feltételek, a fővállalkozó csalárdsága és az önkormányzat tehetetlensége (valamint saját hiszékenysége).

A város vezetésének nem volt és ma sincs elég ereje, hogy megvédje a kaposvári vállalkozásokat.

Téves úton jár az, aki azt gondolja a kaposvári vállalkozóknak támogatásra van szükségük. Mennyit segít az, ha a közel 3 milliárdos iparűzési adóból alig több, mint 20 millió forintot elengednek a vállalkozóknak? Mennyivel csökkenthette a munkanélküliek számát, vagy hány munkahely megtartását tette lehetővé az elmúlt három év alatt adott néhány tízmillió forint?

A kaposvári vállalkozások fejlődésének legfőbb akadálya nem a tőke-, és a hitelek hiánya, hanem az, hogy az önkormányzati megrendelések (szolgáltatás, árubeszerzés, építési beruházás) többségét megyén kívüli cégek kapják. **A kaposvári vállalkozásokat nem támogatni kell, hanem piacot kell biztosítani számukra.**

„Csökkenteném az önkormányzati üzletek – a multikkal szemben versenyhátrányt okozó – bérleti díját.”

A kaposvári vállalkozások egy része a **kereskedelem, a szolgáltatás** terén akar (szeretne) boldogulni. Az elmúlt évtizedben az **önkormányzatnak** – az üzletközpontok (pl. TESCO, LIDL, Penny Market, CBA, Interspar) építését lehetővé tevő – ingatlaneladásokból közel tízmilliárd bevétele származott. **Az ingatlan értékesítés tette lehetővé a nyugati-, és hazai üzletláncok Kaposvárra települését.** Ugyanakkor a helyi kiskereskedők forgalma fokozatosan csökken, helyzetük egyre tarthatatlanabb, egy jelentős része ellehetetlenült. Ezt jelzi az üresen álló üzletek növekvő száma, a gyakran változó bérlok.

A több éves jogsértő gyakorlat eredményeként az üzletek bérleti díja közel **70%-al nagyobb** az indokoltnál. Ezért az elmúlt évtizedben **minden évben kezdeményeztem a bérleti díjak csökkentését.**

A jelenlegi, már-már tarthatatlan bérleti viszonyokat, a bevásárló központok, a kínai boltok és a csökkenő forgalom (és csökkenő fizetőképes kereslet) szorításában működő kiskereskedők helyzetén az is javíthat, ha mérsékeljük a bérleti díjakat.

„A szociálisan rászoruló lakhatási feltételeinek javítása ne csak lakásépítést jelentsen: több albérleti támogatást, felújított lakások bérletét-, vásárlását.”

Egy kis történelmi áttekintés: a tanácsi időszakban, 1990. előtt csak az iparosított technológiával több, mint **tizenegyezer lakás épült** Kaposváron. Ezt követően, az önkormányzati rendszerben, 2000-ig csak néhány tíz lakás. **2000. és 2002. között 220 szociális bérlakás épült.**

A 2002. évi önkormányzati választások során azt ígérték, hogy **„... 2006-ig félezer önkormányzati bérlakást kívánunk építeni**, így mindazok, akik az önkormányzattól várják lakásgondjaik megoldását, lakást kapnak.” Ennek ellenére **2002. és 2006. között egyetlen szociális bérlakás nem épült.**

2006 nyarán újabb ígéret: „**Az elkövetkező években ötszáz – halasztott fizetésű - bér-
lakást építtet az önkormányzat.** Az ígérek 2006 őszére ismét változnak: „a Széchenyi
Terv segítségével megkezdett programunkat folytatva központi támogatással **2010-ig
500 új bér-
lakást építünk.**”

2008 februárjában arról tájékoztatták a kaposváriakat, hogy **az önkormányzat 1,5 milli-
árdos hitelből épít bér-
lakásokat, a Fő u. 84. alatt 30 db garzonlakást, a Kinizsi lakó-
telepen 45 db, a Dési Huber közben 30 db lakást.**

„**Kaposváron otthonra lel mindenki**” olvashattuk a nyilatkozatot 2009 áprilisában is. „**Hat
év után újra épülnek bér-
lakások Kaposváron**”.

Aztán, mint derült égből, a villámcsapás: bár megépült– a jelentős, havi 30-40 ezer
forint összegű megtakarításra képes fiatalok számára – a fecskeház, azonban a meg-
maradt **1,125 milliárd forintot** a Közgyűlés – a polgármester javaslatára – felhasználta
a **Belváros rehabilitáció-, és az AGORA** többletköltségeinek fedezetére. **Így 2002. és
2010. között** – a sok, sok ígéret ellenére - **nem épült szociális bér-
lakás Kaposváron!**

A szociálisan rászorultak lakhatási feltételein lehetett volna javítani. Voltak javaslataim!

Kaposváron folyamatosan **250-350 igényjogosult család** rendelkezik nyilvántartott kére-
lemmel. Az elmúlt tíz évben tett **javaslataim kiinduló pontja** az volt, hogy a lakásépítés
helyett/mellett léteznek kevésbé költséges, gyorsabb, jelentős számú család lakhatási
feltételei javítását eredményező megoldások. **Szakítani kell azzal az idejétmúlt „ideológiai-
ával”, amely csaknem kizárólag a bér-
lakás-építésben látja a szociálisan rászorultak
lakhatási feltételei javításának eszközét.**

Gyors és olcsóbb megoldás az önkormányzati lakásbérlet rendszerének kidolgozása és
bevezetése (a jelenlegi – államilag is támogatott – albérlési támogatás mellett, vagy
annak átalakításával). A javaslat központi eleme, hogy az **önkormányzat** a kaposvári
lakáspiacon – meghatározott időre, legalább öt évre – **béreljen lakásokat.** Az önkor-
mányzat az általa bérelt lakásokat adja albérlésbe az igényjogosultaknak, akik differen-
ciált bérleti díjat fizetnek. E megoldásnak az is előnye, hogy az önkormányzattól kapott
bérlési díjat **nem terheli adó.**

Javasoltam, hogy az **önkormányzat vásároljon felújított, hőszigetelt panellakásokat,**
mert ezek viszonylag alacsony áron megvásárolhatók.

A város vezetésének **nem volt ereje a hivatali lobb ellenállásának leküzdéséhez.** Ma-
radt tehát a megüresedő, „lerobbant”, évi néhány tíz lakás elosztása, melyek felújítása
a kiszolgáltatott helyzetben lévő új bérlőket terheli.

„**Gyorsítani kell az intézményeink energia-megtakarítást eredményező, a városüzemel-
tetést csökkentő felújítását.**”

Az önkormányzat elmúlt az évtizedben az intézmények energiagazdálkodását, a fűtési
költségek csökkentését szolgáló felújításokat jobbra elhanyagolta.

Már 1999.-ben javasoltam, hogy az intézményi felújítási feladatok tervezése, megvalósítása során kapjanak elsőbbséget az energiaköltségeket csökkentő felújítások (nyílászárók-, kazánok-, fűtőtestek-, cseréje, stb.). Előre látható volt, hogy következő években az intézmények fűtési költsége tovább nő.

Az elmúlt években jó néhány városban korszerűsítették az önkormányzati intézmények fűtési rendszerét. A korszerűsítés teljes költségét megelőlegező üzemeltető cégek lecserélték a kazánokat, a radiátorokat. Ezt követően évente 20-25%-al kevesebbet kell fűtésre fordítania az önkormányzatnak.

Javasoltam, hogy alkalmazzuk a közismert konstrukciót, mert a fűtési költségek gyors és érdemi csökkentésének - az önkormányzat jelenlegi pénzügyi helyzetében – nincs más alternatívája.

Javasoltam azt is, hogy az ingyenes szemétszállítás megszüntetése, illetve a támogatás rászorultsági alapú átalakításával felszabaduló pénzt az intézmények működési költségeinek csökkentését eredményező nyílászárók cseréjére fordítsuk.

Javasoltam, hogy az erőforrások (pénz, kivitelezői kapacitás, stb.) koncentrálása, hatékony felhasználása, az érdemi és gyors költségcsökkentés érdekében egy-egy intézmény felújítása (nyílászárók-, kazánház-, fűtőtestek-, cseréje) egy ütemben, komplexen valósuljon meg.

A közgyűlés javaslataimat elfogadta, de **változás közel tíz évig nem történt.**

Átmeneti áttörést jelentett az elmúlt két év, amikor – hitelből – jelentős összeget fordítottunk az energia megtakarítást célzó felújításokra. A 2010-es költségvetés már a múltat idézi.

A megszakadt folyamatot mindenképpen újra kell indítani.

„Kaposvár közoktatásának átszervezése halaszthatatlan feladat. A város gazdasági fejlődése azon is múlik, hogy lesz-e képzett munkaerő.”

A kaposvári közoktatás szakmai, gazdasági, szerkezeti gondjai másfél évtizede ismertek. A mára már akutnak tekinthető feszültségekből sajnos a politika szűrőjén vajmi kevés jutott el az elmúlt években a nyilvánosságra.

Az elmúlt négy önkormányzati ciklusban három átlagos iskolányival, azaz **több mint ezerrel** csökkent az általános iskolások száma.

A város középfokú oktatása – a város méretéhez képest – kiterjedt. A középfokú tanintézetekben folyó szakmai képzés esetenként köszönő viszonyban sincs a munkaerő-piaci igényekkel. A szakmai képzés a gazdasági szereplők érdektelensége miatt egyre költségesebbé vált.

Az önkormányzat politikai megfontolásokból tudatosan vállalja – a központi költségvetés által nem támogatott – ma már elismerten torz, túlméretezett oktatási szerkezet többletköltségeit. Ez egyre nagyobb, ma már évi 2,5 – 2,7 milliárd forint pénzügyi terhet jelent, miközben az **iskolák szülői támogatása** is általánossá vált.

Más városokban – felvállalva a népszerűtlenséget is – konkrét lépéseket tettek a demográfiai adottságokhoz, a gazdaság igényeihez igazodó helyi közoktatás átalakítása, az intézményhálózat racionalizálása érdekében.

Kaposváron a népszerűségvesztéstől való félelem és a politikai bátorság hiánya miatt jórészt elmaradtak a város gazdasági fejlődését, a kaposvári ifjúság jövőjét befolyásoló oktatáspolitikai változások.

Persze tagadhatatlan, hogy **voltak erőfeszítések** az intézményhálózat működési költségeinek csökkentésére: az elmúlt négy évben **közel 300 közalkalmazotti álláshelyet szüntetett meg az önkormányzat.**

Ma már vitathatatlan, az **Eötvös és a Rippl-Rónai összevonása** eredményeként egy nehezen irányítható, rendkívül szerteágazó tevékenységű „iskolagyár” **jött létre.** Mivel feladat ellátási hely nem szűnt meg, érdemi költségmegtakarítás nem történt.

Az elmúlt években létrehozott Területi Integrált Szakképző Központok (**TISZK**) az új kormány szakpolitikái szerint nem hozzák az elvárt eredményt, létjogosultságukat megkérdőjelezzik.

A rövid-távú érdekeket tükröző integrációk (fenntartói társulások, „székhely iskola-több tagiskola” modell, óvodák „tagosítása”) – ha jártak is pénzügyi előnyökkel – **meggátolták az oktatási szerkezet előre mutatónak tekinthető átalakítását.** A kapacitáskihasználás érdekében „befogadtunk” közel ezer bejáró diákot. Az utánuk járó néhány tízmillió forint állami normatív támogatás ellenére a kialakított integráció növekvő pénzügyi terhet jelent az önkormányzat költségvetése számára.

A demográfiai folyamatok kedvezőtlen következményeit a hagyományosnak tekintett intézményirányítói eszközökkel már nem lehet kezelni. A kaposvári oktatásnak a város nagyságához igazodó, a helyi társadalmi-gazdasági igényeket kielégítő átalakítása teremtheti meg a kiegyensúlyozott költségvetés hosszú távú feltételeit.

Persze „belátom”, hogy a szükségesnek tartott döntési javaslatok többsége várospolitikai és nem csupán oktatás-szakmai kérdés.

Kovács Imre
független polgármesterjelölt